

Code bygg for et godt samfunn

Markedstilsyn og tilsyn med behandlet trekledning til utvendig bruk

JOSÉ SANTOS DELGADO, senioringeniør i Direktoratet for byggkvalitet

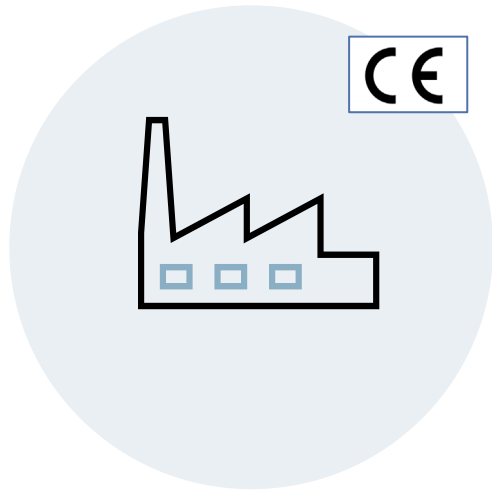
02.03.2023

SINTEF Certification, Kontakt- og informasjonsmøte om produktdokumentasjon

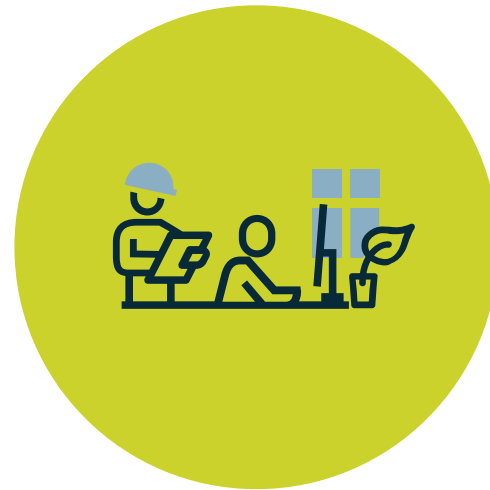
Hva skal jeg snakke om?

- Markedstilsyn generelt
 - Skillet mellom omsetning og bruk av byggevarer
 - Hvordan gjør vi tilsyn?
- System for vurdering og verifikasjon av byggevares ytelser
- Gjennomføring av tilsyn med behandlet trekledning til utvendig bruk
- Hvordan utarbeide en ytelseserklæring og CE-merking?
- Testing og sluttrapport

Et skille mellom omsetning og bruk av byggevarer

Produsentene skal dokumentere egenskapene til byggevaren (DOK)

Aktørene i byggesaken skal vurdere om byggevaren kan brukes (TEK)

Hvordan gjør vi tilsyn?

System for vurdering og verifikasjon av byggevarers ytelser

System for vurdering og verifikasjon av byggevarers ytelser

OPPGAVER		System for samsvarsbekreftelse				
		1+	1	2+	3	4
Utføres av produsent						
	Fastsettelse av produktets ytelser med typeprøving, typeberegning, tabellverdier eller deskriptiv dokumentasjon			X		X
	Produksjonskontroll i fabrikk	X	X	X	X	X
	Ytterligere prøving av stikkprøver på fabrikk iht. fastsatt prøvingsplan	X	X	X		
Utføres av tredjepart						
Produktsertifiseringsorgan (sertifikat for varens ytelse)	Fastsettelse av produktets ytelser med typeprøving, typeberegning, tabellverdier eller deskriptiv dokumentasjon	X	X			
	Førstegangsinspeksjon av produksjonsanlegget og produksjonskontrollen i fabrikk	X	X			
	Kontrollprøving av stikkprøver tatt før varen markedsføres	X				
	Fortløpende tilsyn, vurdering og evaluering av produksjonskontrollen i fabrikk	X	X			
Sertifiseringsorgan for produksjonskontroll (samsvarssertifikat for produksjonskontroll)	Førstegangsinspeksjon av produksjonsanlegget og produksjonskontrollen i fabrikk			X		
	Fortløpende tilsyn, vurdering og evaluering av produksjonskontrollen i fabrikk			X		
Prøvingslaboratorium	Fastsettelse av produktets ytelser med typeprøving, typeberegning, tabellverdier eller deskriptiv dokumentasjon for varen				X	

EKSEMPLER PÅ BYGGEVARER SOM ER I ULIKE SYSTEMER:

- **System 1+:** Drikkevannsrør- og tanker
- **System 1:** Brannhemmende trekledning (EN 14915)
- **System 2+:** Prefabrikkerte takstoler med spikerplater (EN 14250)
- **System 3:** Behandlet trekledning til utvendig bruk (EN 14915)
- **System 4:** Tilslagsmaterialer til byggearbeider (EN 13242)

System for vurdering og verifikasjon av byggevarers ytelser

Produktsertifisering	System 1+	Brannhemmende trekledning
	System 1	
Sertifisering av produksjonskontroll	System 2+	Behandlet trekledning til utvendig bruk
Prøvingslaboratorium	System 3	
Ingen tredjepartskontroll	System 4	

Gjennomføring av tilsyn med behandlet trekledning til utvendig bruk

Bakgrunn for tilsyn med behandlet utvendig trekledning

Fokus på brannsikkerhet

Tilsynskampanje med brannhemmende trekledning i 2019

Behov for bedre veiledning og informasjon fra myndighetenes side

Myndighetene trenger bedre oversikt over markedet

Øke kunnskapsgrunnlaget for å bedre kunne vurdere behovet for justeringer i regelverket

Omfang av tilsynet

- Tilsynet omfattet totalt 51 firmaer og 249 produkter
- 29 produsenter med 59 produkter og
- 19 distributører med 183 produkter
- 3 firmaer med 7 produkter har fusjonert i tilsynsperiode

Markedstilsyn med behandlet utvendig kledning

Fokus og mål for tilsynet:

- Avdekke feilmerking
- Produsenter og distributører innretter seg etter regelverket
- Heve kunnskap, redusere usikkerhet
- Oppmerksomhet

Omfang av tilsynet:

- Behandlet trekledning = impregnert, lakkert, beiset eller malt/grunnet kledning
- Vi undersøker behandlet trekledning til utvendig bruk med Euroklasse D-s2,d0 hvor produsent selv har deklarerert
- Mellom 50 og 60 norske og utenlandske produsenter og distributører

Fremdriftsplan: september 2021 - desember 2022

Fase 1

- Kartlegging av produsenter/distributører av behandlet trekledning til utvendig bruk i Norge
- Forberede informasjonsbrev til samtlige produsenter og distributører

Fase 2

- Informasjonsbrev til produsenter/distributører av behandlet kledning i Norge
- Informasjon på nettsiden og i nyhetsbrev fra DiBK
- Forberede forenklet anbudskonkurranse rettet mot tilbydere av branntester

Fremdriftsplan: september 2021 - desember 2022

Fase 3

- Pålegg om opplysninger til produsenter/distributører som mangler/har feil dokumentasjonen på hjemmeside (3 uker svarfrist)
- Gjennomgå innsendt produktdokumentasjon
- Varsle/vedta tvangsmulkt dersom produktdokumentasjon ikke er mottatt innen frist
- Konkurransегjennomføring med invitasjon til å levere tilbud rettet mot 3 tilbydere av branntester

Fase 4

- Innkjøp av materialer
- Testing av brannegenskaper
- Avslutning av tilsyn der produktdokumentasjonen er riktig
- Varsle/vedta omsteningstans, stans i makedsføring, tvangsmulkt og/eller overtredelsesgebyr der produktdokumentasjonen ikke er tilfredsstillende
- Avslutning av tilsynskampanje

Tilsyn med behandlet trekledning til utvendig bruk

- Vi sendte pålegg om opplysninger til produsenter, distributører og leverandører om produkter, som er av typen behandlet trekledning til utvendig bruk, med oppgitt ytelse Euroklasse D (brann).
- Vi ba om å få oversendt:
 - Ytelseserklæring
 - Kopi av CE-merke
 - Bruksanvisning
 - Testrapport fra produsenter
- Informerte om
 - Testing
 - Aktuell standard: NS-EN 14915:2013

Hvordan utarbeide en ytelseserklæring og CE-merking

Ytelseserklæring

Nr. DoP001 ①

- Varetypens unike identifikasjonskode: **sett inn produktnavn** behandlet granpanel 22 mm
- Tilsiktet bruksområde: utvendig trekledning
- Produsent: Foretaket AS, Industriveien 1, 1234 Byen
- Autorisert representant (hvis relevant): – ②
- System eller systemer for vurdering og verifikasjon av byggevarers ytelser: AVCP system 3 ③
- 6a. Harmonisert produktstandard: NS-EN 14915:2013
- 6b. Teknisk(e) kontrollorgan: Teknisk Kontrollorgan AS, NB nr. 0000
- Angitte ytelser: ④

Vesentlig egenskap:	Angitt ytelse:
Reaksjon ved brannpåvirkning	D-s2, d0
Emisjon av formaldehyd	Klasse E1 eller E2
Emisjon av pentaklorfenol	Ingen
Farlige stoffer	NPD
Gjennomtrenging av vanddamp	NPD
Lydabsorpsjon	NPD
Varmegjennomgang	Verdi
Holdbarhet (biologisk risiko)	NPD
Motstand mot biologisk angrep	NPD

8. Bruk av hensiktsmessig teknisk dokumentasjon og/eller spesifikk teknisk dokumentasjon (hvis relevant):

Ytelser for denne byggevaren som er anført ovenfor, er i overensstemmelse med de angitte ytelsene. Denne ytelseserklæringen er utarbeidet i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 305/2011 under produsentens eneansvar, som anført ovenfor.

Underskrevet for produsenten og på dennes vegne av:

[Sted]
[Dato]
[Navn]
[Underskrift]

Eksempel på ytelseserklæring

- ① Ytelseserklæringen skal ha et referansenummer. Referansenummeret kan være det samme som varetypens unike identifikasjonskode.
- ② Autorisert representant er en aktør som har fått skriftlig fullmakt fra en produsent til å handle på dennes vegne i forbindelse med visse oppgaver. Dette kan utelates dersom produsenten ikke har en slik representant.
- ③ I ytelseserklæringen skal det oppgis hvilket system for vurdering og verifikasjon av byggevarers ytelser (AVCP) som er lagt til grunn for behandlet trekledning for utvendig bruk.
- ④ Ytelsene for hver av byggevarens vesentlige egenskaper må oppgis. Verdi eller klasse må angis for minst en egenskap. Dersom noen av ytelsene ikke kan deklarerer, skal det stå NPD («no performance determined» = ingen ytelse angitt).

Eksempel på CE-merking

CE	
17 ^[1]	
Foretaket AS, Industriveien 1, 1234 Byen	
Teknisk kontrollorgan: 0000 ^[2]	
Varetype: behandlet granpanel 22 ^[3]	
Ytelseserklæringens referansenummer: DoP001	
NS-EN 14915:2013	
utvendig trekledning ^[4]	
Vesentlig egenskap:	Angitt ytelse: ^[5]
Reaksjon ved brannpåvirkning	D-s2, d0
Emisjon av formaldehyd	Klasse E1 eller E2
Emisjon av pentaklorfenol	Ingen
Varmegjennomgang	Verdi

^[1] Viser til de to siste sifrene i årstallet da CE-merket ble påført byggevaren for første gang.

^[2] Identifikasjonsnummeret til det tekniske kontrollorganet.

^[3] Varetypens unike identifikasjonskode.

^[4] Beskrivelse av byggevaren og dens tilsiktede bruk.

^[5] CE-merkingen skal inneholde informasjon om byggevarens ytelser og egenskaper. Bare relevante egenskaper i henhold til ytelseserklæringen skal tas med. Egenskaper som refereres med NPD skal ikke stå i CE-merkingen.

Testing og sluttrapport

Testing av kledninger

- Avtale med RISE, Research Institutes of Sweden AB, testlaboratorium
- Tester egenskapen reaksjon ved brannpåvirkning
- Tester om produktets ytelser stemmer med de oppgitte ytelser i ytelseserklæringen (DoP)
- Alle testede trekledninger oppfyller kravene til FIGRA-verdi for Euroklasse D-s2,d0. Unntaket er Kebony Character Furu 21x148 rektangulær kledning montert som tømmermannskledning som oppnådde Euroklasse E.

Resultatene fra testing hos RISE Research Institutes of Sweden AB (RISE) - NB: 0402:

Tabell 5.5 Trekledninger med industripåført behandling

Produktnavn	Produsent	Behandling	Reaksjon ved brannpåvirkning
Grunnet hvit gran	Bergene Holm	Grunnet	D-s2,d0
Grunnet <u>std</u> Gran	G3 Gausdal Treindustrier	Grunnet	D-s2,d0
<u>Kebony Character**</u> <u>Furu 21x148</u> <u>rektangulær kledning</u>	<u>Kebony</u>	Modifisert	E
Grunnet Gran	Inntre <u>Kjeldstad</u>	Grunnet	D-s2,d0
<u>Termo D gran</u>	<u>Lunawood</u>	Termisk modifisert	D-s2,d0
Grunnet Gran	<u>RingAlm AS</u>	Grunnet	D-s2,d0
CU impregneret Furu	Alvdal Skurlag	CU impregneret	D-s2,d0
Overflatebehandlet Gran	Bergene Holm	Grunnet hvit	D-s2,d0
Overflatebehandlet Gran	Moelven Wood AS	Grunnet	D-s2,d0
Trykkipregneret Furu	Larvik Impregneringskompani AS	CU impregneret	D-s2,d0
Trykkipregneret Furu	Larvik Impregneringskompani AS	CU trykkipregneret	D-s2,d0

** Kebony har selv utført tester ved akkreditert testlaboratorium og oppnådde Euroklasse D-s2,d0. Vår test viser at Kebony Character Furu 21x148 rektangulær kledning montert som tømmermannskledning ikke tilfredsstiller kravene til FIGRA-verdi for Euroklasse D-s2,d0 og oppnår dermed Euroklasse E.

Sluttrapport og avsluttet tilsyn

- Lenke til nyhetssak finner dere [her](#).
- Lenke til sluttrapport finner dere [her](#).

www.dibk.no

Takk for oppmerksomheten!

JOSÉ SANTOS DELGADO, jsd@dibk.no

02.03.2023

Følg oss på:

